



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3622/2024
07.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Марине Милановић и Радославе Мађаров чланова већа, у парници тужиоца „VIKLER KOVAČ“ DOO, Руски Крстур из Руског Крстура, чији је законски заступник АА, а чији је пуномоћник Драган Ђилас адвокат из ... , против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Сомбору, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сомбору Гжрр 111/23 од 02.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 07.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сомбору Гжрр 111/23 од 02.11.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Сомбору Гжрр 111/23 од 02.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору Гжрр 111/23 од 02.11.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули Прр1 88/2022 од 21.11.2022. године у усвајајућем делу одлуке о главној ствари и делу одлуке о трошковима, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да, на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, исплати признато новчано потраживање по Закључку о листи признатих и оспорених потраживања Привредног суда у Сомбору бр. Ст 36/10 од 21.02.2011. године у износу од 69.767,20 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, и да се обавезе тужена да тужиоцу исплати парничне трошкове са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате, док је одбијана жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули Прр1 88/2022 од 21.11.2022. године у одбијајућем делу одлуке о главној ствари. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 9.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, а ради усаглашавања судске праксе.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013 - УС, 74/2013-УС, 55/2014 и 87/2018, у даљем тексту ЗПП), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана, о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају нису испуњени услови, из члана 404. став 1. ЗПП за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној. Одлука другостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева за накнаду имовинске штете и објективној одговорности тужене за дугове предузећа са већинским друштвеним (државним) капиталом, у односу на који тужилац има новчано потраживање, не одступа од Закључка усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године у поступку решавања спорног правног питања, према ком Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом. Основна претпоставка за одговорност државе за накнаду штете је незаконит и неправилан рад њених органа, чије радње су имале за последицу настанак штете. Без постојања узрочно-последичне везе између утврђене повреде права на суђење у разумном року и настанка штете не може се говорити о одговорности тужене јер сваки узрок није довољан, већ само онај који је адекватно подобан да доведе до настанка имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року. У конкретном случају, потраживање тужиоца је настало из пословног односа, које је комерцијалне природе, које тужилац није успео да намири ни пре ни у току стечајног поступка из разлога инсолвентности и неликвидности привредног субјекта. Тужилац није доказао постојање основа за одговорност тужене за спорно потраживање, па стога тужена Република Србија не може бити одговорна за инсолвентност лица са којим је тужилац био пословном односу. Не постоји потреба за уједначењем судске праксе у погледу примене члана 172. Закона о облигационим односима на одговорност тужене за ненамирена потраживања комерцијалне природе.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 404. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, у вези члана 479. став 6. ЗПП Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 468. став 1. ЗПП прописано је да су спорови мале вредности спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Чланом 479. став 6. ЗПП прописано је да у поступцима у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда ревизија није дозвољена.

Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности, у коме вредност предмета спора од 69.767,20 динара очигледно не прелази динарску противвредност од 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужиоца није дозвољена применом члана 479. став 6. ЗПП.

Како у овој врсти спора не примењује новелирана одредба члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП о дозвољености ревизије у случају када је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, то је Врховни суд на основу члана 413. ЗПП у вези члана 479. став 6. ЗПП, одлучио као у изреци.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**